

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - Bu Uygulama Esaslarının amacı, Gümüşhane Üniversitesine bağlı Enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin esasları düzenlemektir. Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları bu amaç doğrultusunda, Gümüşhane Üniversitesi Enstitüleri tarafından yürütülen lisansüstü öğretim programlarına başvuru, kabul ve kayıt ile ilgili genel ve özel koşullara ait uygulama esaslarını, Üniversitelerarası Kurul Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile Gümüşhane Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde belirtilmiş ilkeler çerçevesinde tanımlar.

Kapsam

MADDE 2 - Bu Uygulama Esasları, Gümüşhane Üniversitesine bağlı Enstitülerde yürütülen yüksek lisans ve doktora programları ile bunların gerektirdiği eğitim, bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerine yönelik lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – Bu Uygulama Esasları, 4/11/1981 tarihli ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 14'üncü, 44'üncü ve 46'ncı maddelerine dayanılarak hazırlanan ve 31/08/2015 tarihli ve 29461 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Gümüşhane Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğine göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - Bu Uygulama Esaslarında geçen;

(1) Aday Değerlendirme Jürisi: Her akademik yarıyıl öncesi ilgili programlara kabul edilecek öğrencilerin giriş sınavını yapmak ve adaylar arasındaki bilimsel sıralamayı belirlemek üzere ilgili anabilim dalı kurulunun önerisini dikkate alarak Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kurulan; ilgili anabilim dalının, yoksa yakın anabilim dallarının öğretim üyeleri arasından her anabilim dalı veya program için en az üç asil ve iki yedek öğretim üyesi

ve/veya gerektiğinde doktora ve sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim görevlisinden oluşan komisyonu,

(2) AGNO: Ağırlıklı genel not ortalamasını,

(3) Akademik Yıl: Güz yarıyılı ders kayıtları ile başlayan, izleyen akademik yılın güz yarıyılı ders kayıtları başlangıç tarihinde sona eren dönemi,

(4) AKTS: Avrupa kredi transfer sistemini,

(5) Alan İçi-Dışı: Öğrencinin mezun olduğu lisans veya yüksek lisans programı alan içini, bunların dışında kalan bütün programlar alan dışını,

(6) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

(7) Azami Öğrenim Süresi: Bir yıl süreli bilimsel hazırlık sınıfı hariç yüksek lisans öğreniminde 3 yıl, doktora öğreniminde ise yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için 6 yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için 9 yıllık süreyi,

(8) Bilim Dalı: 28/3/1983 tarihli ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun 3'üncü maddesi uyarınca YÖK'ün olumlu görüşü alınarak Senato tarafından belirlenen ve Üniversitelerarası Kurul tarafından doçentlik sınavı açılmasına karar verilen dalları,

(9) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders, dönem projesi, yüksek lisans tezi ve doktora tezi gibi tez çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere atanan öğretim üyeleri ile gerektiğinde doktor unvanına sahip öğretim görevlilerini,

(10) Doğrudan Doktora Programı: Yükseköğretim Kurulu tarafından açılması onaylanmış yüksek lisans programı ile doktora programlarının kesintisiz olarak birleştirildiği lisansüstü programı,

(11) Doktora Yeterlik Komitesi: Anabilim dalı kurulunun önerisi dikkate alınarak Enstitü Yönetim Kurulu tarafından oluşturulan, üç yıl süreyle görev yapan, Üniversitenin öğretim üyeleri içinden seçilen beş üyeden oluşan ve yeterlik sınavlarını düzenleyip yürüten veya bu amaçla jüri kurabilen komiteyi,

(12) Dönem Projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konuyu, bir bilimsel araştırma raporu şeklinde sunan çalışmayı,

(13) Enstitü: Gümüşhane Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretim yapan ilgili Enstitüyü,

(14) Enstitü Anabilim Dalı: Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanarak 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5' inci maddesinde tanımlanan ve Enstitüde eğitim programı bulunan anabilim dalını,

(15) Enstitü Anabilim Dalı Başkanı: İlgili anabilim dalı başkanını,

(16) Enstitü Anabilim Dalı Kurulu: Anabilim dalının bilim dalı başkanlarından oluşan kurulu; anabilim dalının, yalnız bir bilim dalını kapsadığı durumlarda ise bütün öğretim üyelerinden ve doktor unvanına sahip öğretim görevlilerinden oluşan kurulu, disiplinler arası anabilim dalında ise anabilim dalına hem ders vermek hem de tez yönetmek için kabul edilen öğretim üyelerinden oluşan kurulu,

(17) Enstitü Kurulu: Enstitü Müdürünün başkanlığında, Enstitü Müdür Yardımcıları ve Enstitüde öğretim programları bulunan anabilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,

(18) Enstitü Yönetim Kurulu: Enstitü Müdürünün başkanlığında, Enstitü Müdür Yardımcıları ve Enstitü Müdürü tarafından önerilen altı aday arasından Enstitü Kurulu tarafından üç yıl süreyle seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,

(19) Giriş Sınavı: Öğrencinin başvuru bilgilerinin ve başvurduğu program için gerekli bilgi altyapısına sahip olup olmadığının incelendiği değerlendirme sınavını,

(20) GMAT: Graduate Management Admission Test sınavını,

(21) GRE: Graduate Record Examinations sınavını,

(22) İkinci Danışman: Tez çalışmasının niteliğinin gerektirdiği durumlarda atanan ikinci danışmanı,

(23) Kredi: Kredili bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri; bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama, atölye çalışması veya laboratuvar saatinin yarısının toplamını,

(24) Rektör: Gümüşhane Üniversitesi Rektörünü,

(25) Seçmeli Ders: Eğitim-öğretim programında yer alan ve önerilen belirli dersler veya ders grupları arasından seçilebilecek dersleri,

(26) Seminer: Lisansüstü öğrencilerinin ders döneminde hazırladıkları bilimsel içerikli bir konunun öğrenci tarafından sözlü sunumu yapılarak uygulanan bir dersi,

(27) Senato: Gümüşhane Üniversitesi Senatosunu,

(28) Tez: Yüksek lisans ve doktora tezini,

(29) Tez İzleme Komitesi: Doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek ve yönlendirmek görevini üstlenen, biri tez danışmanı olmak üzere en az üç öğretim üyesinden oluşan komiteyi,

(30) Uzmanlık Alan Dersi: Lisansüstü öğrencilerine; danışmanları tarafından bilimsel etik ve çalışma disiplininin, güncel literatürü izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin kazandırılması ile tez çalışmasının bilimsel temellerinin oluşturulması ve yürütülmesi için uygulanacak olan dersi,

(31) Üniversite: Gümüşhane Üniversitesini,

(32) Yarıyıl: Hafta sonu ve yarıyıl sınav günleri hariç on dört haftayı kapsayan, başlangıç ve bitiş tarihleri her akademik yıl için Senato tarafından belirlenen güz ve bahar dönemlerindeki eğitim ve öğretim sürelerini,

(33) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,

(34) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

(35) Zorunlu Ders: Eğitim-öğretim programında yer alan ve öğrencinin alıp başarması gereken dersleri ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programlar ile ilgili Genel Esaslar

Lisansüstü Programların Kapsamı

MADDE 5 - Lisansüstü öğretim, aşağıda tanımlanan yüksek lisans ve doktora düzeylerinde yapılır:

a) Yüksek Lisans Programı: En az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış olanların, bu eğitim üzerine yapacakları öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama etkinliklerini kapsar. Yüksek lisans programları tezli veya tezsiz olabilir. Tezli yüksek lisans programları sadece birinci öğretim, tezsiz yüksek lisans programları ise birinci veya ikinci öğretim şeklinde açılabilir. İkinci öğretim tezsiz yüksek lisans programları Yükseköğretim Kurulu tarafından açılması onaylanmış ve mesai saatleri dışında yapılan, katkı payı Enstitü Yönetim Kurulunun önerisi ve senatonun onayı ile belirlenen öğretim programlarıdır.

b) Doktora Programı: Yüksek lisans eğitimi üzerine yapılacak öğretim, yeterlik sınavı ve tez çalışmasından oluşur. Öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve özgün sonuçlara ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği ve becerisi kazandırmayı amaçlar.

c) Doğrudan Doktora Programı: Lisans eğitimi üzerine yapılacak öğretim, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. Öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve özgün sonuçlara ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği ve becerisi kazandırmayı amaçlar.

d) Lisansüstü Uzaktan Öğretim Programı: Öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekanda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü öğretim programıdır. Lisansüstü uzaktan

öğretim programı, 2547 Sayılı Kanununun 44'üncü maddesi hükümlerine göre yürütülür. Uzaktan öğretim, tezli veya tezsiz yüksek lisans programı biçiminde yürütülür. Uzaktan öğretim ile ilgili diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

Öğretim Programlarının Açılması

MADDE 6 - (1) Lisansüstü programlar, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 7'nci maddesinde belirtildiği çerçevede Senatonun önerisi ve YÖK kararı ile açılır.

(2) Lisansüstü programlar, yurtiçi ve yurtdışı ortak lisansüstü programlar şeklinde de düzenlenebilir. Bu programların Senato tarafından hazırlanan uygulama usul ve esasları, Yükseköğretim Kuruluna sunulur.

Lisansüstü Programların Yürütülmesi

MADDE 7 - (1) Lisansüstü programlar Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığınca yürütülür. Lisansüstü programların düzenli yürütülmesi ve öğretim kalitesinin sürekli iyileştirilmesi Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı sorumluluğundadır.

(2) Öğrenci, sorunları için Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığına başvurur. Karar Enstitü Yönetim Kurulunca verilir. Enstitü Yönetim Kurulu kararına itirazlar, Üniversite Yönetim Kurulunda sonuçlandırılır.

Öğretim Dili

MADDE 8 - Lisansüstü öğretim dili Türkçedir. İhtiyaç duyulduğu takdirde Enstitü Kurulu'nun önerisi ve Senatonun kararı ile dersler yabancı dilde verilebilir. Türkçe dışındaki dilde verilecek dersler ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Programlara Öğrenci Kabulü

Öğrenci Kontenjanlarının Belirlenmesi

MADDE 9 - (1) Üniversitede yürütülen lisansüstü eğitim programlarına öğrenci alınıp alınmayacağı ve kontenjan tespiti Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığının teklifi, Enstitü Yönetim Kurulunun Kararı ve Senatonun onayı ile yapılır.

(2) Alan içi, alan dışı, yatay geçiş ve yabancı uyruklu olmak üzere düzenlenen lisansüstü programlarının öğrenci kontenjanları anabilim dalı kurulunun görüşü dikkate

alınarak enstitü yönetim kurulu kararı ve senatonun onayı ile belirlenir.

(3) Lisans programını birinci, ikinci ve üçüncü olarak bitiren Gümüşhane Üniversitesi mezunlarının tamamının kayıtları programın istediği asgari şartları sağlamaları durumunda kontenjan dışı yapılır. Her öğrenci bu hakkı Gümüşhane Üniversitesi'nde sadece bir lisansüstü programa yaptığı kayıтта kullanabilir. Diğer üniversitelerin lisans programı birincilerinin yüksek lisans ve doğrudan doktora programlarına kayıtları programın istediği asgari şartları sağlamaları durumunda alınacak öğrenci sayısı anabilim dalı için belirlenen kontenjanın üçte birini geçmeyecek şekilde yapılır. Bu adaylar giriş sınavına alınmazlar. Fazla başvuru olması durumunda, sıralama için uygulanacak hesaplama yönteminde Madde 13'teki esaslar dikkate alınır. Bu yolla yerleşemeyen adayların başvuruları normal kontenjan başvuruları ile birlikte değerlendirilir ve varsa giriş sınavına tabi tutulurlar.

(4) Yurt içi veya yurt dışındaki kurumlarla yapılan protokoller veya devletlerarası anlaşmalar çerçevesinde lisansüstü programlara müracaat edecek adayların kayıtları kontenjan dışı yapılır.

(5) Alan dışı ve alan içi kontenjanlarının doldurulamaması durumunda, alan içi ve alan dışı toplam program kontenjanı aşılmamak kaydıyla, Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile kontenjanlar arası aktarım yapılabilir.

Lisansüstü Programlara Başvuru Esasları

MADDE 10 - (1) Yüksek lisans programlarına bir lisans diploması olan öğrenciler başvurabilir.

(2) Doktora programına başvurabilmek için adayların tezli yüksek lisans diplomasına, doğrudan doktora programında ise lisans diplomasına sahip olması gerekir.

(3) ALES puanları için alt sınırlar ve eşdeğerleri, enstitülerin teklifi ve Senato'nun onayı ile her program için farklı olarak belirlenebilir.

(4) Uluslararası düzeyde kabul gören GRE ve GMAT sınavlarının YÖK tarafından eşdeğerliği kabul edilen puanları ALES eşdeğeri olarak kullanılabilir.

(5) Doktora programına öğrenci kabulünde YDS'den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan, yabancı uyruklu öğrenciler için ana dilleri dışında Üniversitelerarası Kurul tarafından yapılan doçentlik sınavında kabul edilen dillerin birinden YDS'den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan alınması gerekmektedir.

(6) Tezli yüksek lisans programlarına başvurabilmek için başvurduğu tezli programın

puan türünden olmak üzere ALES' ten en az 55 puan almış olmak gerekmektedir.

(7) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvurabilmek için başvurduğu tezsiz programın puan türünden olmak üzere ALES belgesine sahip olmak gerekmektedir.

(8) Doktora programlarına başvurabilmek için;

a) Doğrudan doktora programlarına lisans ağırlıklı genel not ortalaması (AGNO) en az 3.00 veya muadili bir puana sahip olan ve ilgili alanda bir lisans diplomasına sahip adaylar başvurabilir.

b) Adayın yabancı dilden yeterli sayılabilmesi için YDS'den en az 55 puan veya YÖK tarafından eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan almış olması gerekir.

c) Başvurduğu programın puan türünden olmak üzere doktora programları için ALES sınavından en az 55, doğrudan doktora programları için ise en az 80 puan almış olmaları gerekir.

(9) Başvuru için kullanılan tüm belgeler için YÖK tarafından belirlenmiş geçerlilik süreleri dikkate alınır.

İlan

MADDE 11 - Öğrenci alınacak yüksek lisans ve doktora programları, son başvuru tarihi, yapılacak ise giriş sınavı tarihi, program kontenjanları, başvuru ve kayıt sırasında istenilecek belgeler, her yarıyıl için ilgili Enstitü web sayfasında ilan edilerek duyurulur.

Programlara Başvuru

MADDE 12 - (1) Lisansüstü programa giriş sınavı için başvuru, lisansüstü öğrenci kabul ilanında belirtilen usul ve şartlara uygun olarak son başvuru tarihine kadar ilgili Enstitü Müdürlüğüne yapılır.

(2) Başvurular, akademik takvimde belirtilen tarih aralığında elektronik ortamda yapılır.

Değerlendirme

MADDE 13 - (1) Tezli ve tezsiz yüksek lisans için başvuran adayların genel başarı notu giriş sınavı uygulanan anabilim dallarında ALES puanının %55'i, lisans genel not ortalamasının %35'i ve giriş sınavı sonucunun %10'u dikkate alınarak hesaplanır. Giriş sınavı uygulanmayan anabilim dallarında ise ALES puanının %55'i ve lisans genel not ortalamasının %45'i dikkate alınarak hesaplanır.

(3) Doktora programları için başvuran bütün adayların genel başarı notu, ALES puanının %55'si; lisans genel not ortalamasının %15'si (doğrudan doktora için %25'u), yüksek lisans genel not ortalamasının %10'u, giriş sınavı sonucunun %10'u ve yabancı dil puanının %10'u dikkate alınarak hesaplanır.

(4) Bu hesaplamalar sonucu adaylar, alan içi ve alan dışı olmak üzere iki farklı liste halinde sıralanır.

(5) Bir adayın başarılı sayılabilmesi için hesaplanan lisansüstü giriş puanının; 100 üzerinden tezsiz ve tezli yüksek lisans programları için en az 60 ve doktora programları için ise en az 70 olması gerekir.

(6) Lisansüstü programlarına kabul edilen öğrencilerin listeleri, enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleştikten sonra enstitü web sayfasında ilan edilir.

Kayıt işlemleri

MADDE 14 - (1) Lisansüstü programları kazanan ve mezuniyetini belgeleyen adaylar, akademik takvimde belirtilen süre içinde istenilen belgelerle ilgili Enstitüye başvurarak kesin kayıtlarını yaptırmak zorundadırlar. Belirlenen tarihlerde kayıt için şahsen veya resmi olarak yetkilendirdiği kişi aracılığıyla başvurmayan, istenilen belgeleri eksik olan veya Enstitü Yönetim Kurulunca mazereti kabul edilmeyen adaylar kayıt haklarını kaybederler.

(2) Lisansüstü programları kazanan adaylar yüksek lisans ve doktora programlarının her biri için bir başvuru döneminde sadece bir programa kayıt yapabilir.

(3) Kayıt için istenen belgelerin aslı veya onaylı örneği kabul edilir. Kayıt esnasında istenilen belgeler ilanda belirtilir.

(4) Öğrenciler ilgili yarıyıl için akademik takvimde belirtilen tarihlerde Enstitü Kurulunca açılan dersler arasından 2547 sayılı Kanununun 46'ncı maddesinde öngörülen şartları yerine getirerek, bilgisayar ortamında interaktif olarak yazılım yapmak ve kayıtlarını yenilemek zorundadır. Öğrenciler interaktif olarak yapmış oldukları ders yazılımını akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde kesinleştirmek ve danışmanına kontrol ettirerek interaktif olarak onaylattırmak zorundadır. Ders yazılımını interaktif olarak akademik danışmanına onaylatmayan öğrencilerin yazılımları gerçekleşmez. Derslere yazılım ve kayıt yenileme işlerinin tümünden öğrenciler sorumlu olup, bu işlemleri kendileri yapmakla yükümlüdür.

Bilimsel Hazırlık Programlarına Öğrenci Kabulü

MADDE 15 - (1) Yüksek lisans ve doktora programlarında adayların eksikliklerini gidermek amacıyla alan dışı olarak lisansüstü programlara kabul edilen;

a) Lisans derecesini başvurdukları yüksek lisans programından farklı alanlarda almış olan adaylara,

b) Lisans derecesini başvurdukları doğrudan doktora programından farklı alanlarda almış olan adaylara,

c) Yüksek lisans derecesini başvurdukları doktora programından farklı alanlarda almış olan adaylara, lisans ve yüksek lisans derslerinden oluşan bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Öğrencinin alması gereken bilimsel hazırlık dersleri Enstitü Anabilim Dalı Kurulunun önerisi ve Enstitü Kurulunun kararı ile belirlenir.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine sayılmaz. Bu derslerden alınan notlar lisansüstü AGNO hesabına dahil edilmez.

(4) Bilimsel hazırlık programındaki bir yüksek lisans öğrencisi bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile lisansüstü programa yönelik bir yarıyıldan en çok iki ders alabilir.

(5) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok bir öğretim yılıdır. Bu süre, bu esaslarda belirtilen yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez, bir yıldan sonraki süreler dahil edilir.

(6) Bilimsel Hazırlık dersleri kredisiz olarak alınır ve dersin geçme notu, alındığı programın başarı kriterlerine göre değerlendirilir. Bilimsel hazırlık programı ile ilgili diğer hususlar bu Uygulama Esasları hükümlerine göre yapılır.

(7) Bilimsel Hazırlık derslerini tamamlayamayan öğrenci teze ve uzmanlık alan dersine yazılamaz.

Özel Öğrenci Kabulü

MADDE 16 - (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu olup belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamazlar, ancak akademik imkanlardan yararlanabilirler.

(2) Özel öğrencilik süresinde bir sınırlama yoktur. Bir dönemden fazla ders almak isteyen öğrenci her akademik yarıyıl başında kaydını yeniler.

(3) Özel öğrenci tez çalışması yapamaz ve sadece lisansüstü programlardan ders

alabilir.

(4) Özel öğrenci olmak, Gümüşhane Üniversitesi'nin herhangi bir lisansüstü programına kayıt hakkı vermez.

(5) Özel öğrenci, Gümüşhane Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğine ve Uygulama Esasına uyar. Bu öğrenciye dönem sonunda başarı durumunu gösteren bir belge verilir.

(6) Özel öğrenci statüsünde herhangi bir yükseköğretim kurumundan ders almış öğrenciler, lisansüstü programlara normal statüde kayıt hakkı kazandıklarında; en fazla 9 kredilik ders saydırabilirler ve saydırılan bu dersler AGNO hesaplanmasında dikkate alınır.

Misafir Öğrenci Kabulü

MADDE 17 - (1) Başka bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü öğrencisi olup belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile misafir öğrenci olarak kabul edilebilirler.

(2) Üniversitemiz Enstitülerinden misafir statüsünde ders almak isteyen öğrenciler; kayıtlı olduğu üniversitenin enstitüsü aracılığı ile başvuru yapabilir. Öğrencinin bu talebi enstitü yönetim kurulunda görüşülerek karara bağlanır ve ilgili anabilim dalına bilgi verilir.

(3) Bir dönemden fazla ders almak isteyen öğrenci her akademik yarıyıl başında başvurusunu yenilemelidir.

(4) Misafir öğrenci tez çalışması yapamaz.

(5) Misafir öğrenci olmak, Gümüşhane Üniversitesi'nin herhangi bir lisansüstü programına kayıt hakkı vermez.

(6) Misafir öğrenci, Gümüşhane Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğine ve Uygulama Esasına uyar. Dönem sonunda ilgili enstitüye öğrencinin başarı durumunu gösteren bilgi, ayrıca talep edilmesi durumunda da öğrenciye belge verilir.

Yatay Geçiş Yoluyla Öğrenci Kabulü

MADDE 18 - (1) Üniversitedeki veya başka bir yükseköğretim kurumundaki lisansüstü programda hazırlık sınıfları hariç en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı öğrenciler lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilirler.

(2) Yatay geçiş başvuruları lisansüstü akademik takviminde belirlenen tarihlerde gerçekleştirilir.

(3) Yatay geçiş yoluyla öğrenci alacak programların, öğrencilerde aranacak koşullar ve kontenjanlara ilişkin bilgileri, anabilim dalı başkanlığı tarafından ilgili enstitüye iletilir.

Enstitü Yönetim Kurulu iletilen bilgileri görüşerek, senatonun onayına sunar, senatonun onayladığı bilgiler ilan edilir ve başvurular ilgili enstitüler tarafından alınır.

(4) Üniversitenin içindeki başka bir yakın anabilim dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun aynı lisansüstü programında hazırlık sınıfları hariç en az bir yarıyılı tamamlamış ve başarılı olmuş öğrenciler; lisansüstü giriş puanının, aynı yarıyıldan yatay geçiş yapmak istediği anabilim dalına kabul edilen öğrencilerin almış oldukları puandan düşük olmaması ve bu uygulama esaslarında belirlenen esaslara uygun olması koşuluyla enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile Üniversitede yürütülen lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Lisansüstü giriş puanının hesaplanmasında ALES puanının %55'i, lisans mezuniyet puanının %45'i alınır.

(5) Yatay geçiş yolu ile kabul edilen öğrencilerin kabul edildikleri programda kredi eşdeğerliği ve ders uyumu, hangi derslerden muaf tutulacakları ve gerekli görülürse bazı derslerden bilimsel hazırlık programına tabi tutulacakları enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile ayrıca belirtilir.

(6) Yüksek lisans programlarına yatay geçiş yapan öğrencilere ders yükünü tamamlamış olsalar dahi zorunlu dersler öncelikli olarak en az 6 kredilik ders aldırılır.

(7) Doktora programına tez aşamasında yatay geçiş yapmak isteyen öğrenciler, ancak AKTS kredi eşdeğerliği ve ders uyumu koşullarını sağladıktan sonra yeniden yeterlik sınavına girmek şartıyla ilgili programa kabul edilebilir.

(8) Yatay geçişle gelen öğrenciler önceki lisansüstü programından almış olduğu derslerden muaf tutulabilir ve bu notlar AGNO hesabına katılır.

(9) Yatay geçiş yoluyla gelen öğrencilerin danışman atama işlemleri lisansüstü öğrencileri ile aynı şartlara tabidir.

Yabancı Uyruklu Adayların Kabulü

MADDE 19 - (1) Gümüşhane Üniversitesinin taraf olduğu ikili anlaşmalara dayalı olarak, Türkiye Cumhuriyeti Devletinden veya kendi devletinden burslu olduğunu belgeleyenler ile kendi imkanlarıyla lisansüstü öğrenim görmek üzere birimlere müracaat eden yabancı uyruklu ve yurt dışında ikamet eden Türk uyruklu adaylar, bu uygulama esaslarında belirlenen kapsam ve koşullarda ilgili birimler tarafından tespit edilen kontenjan dahilinde Enstitü Yönetim Kurulunun teklifi ve Senatonun onayı ile lisansüstü programlara öğrenci olarak kabul edilir.

(2) Üniversitemizin yabancı ülkelerdeki yükseköğretim kurumları ile yaptıkları

anlaşmalara bağılı olarak müracaat eden yabancı uyruklu öğrenciler için ilave kontenjan uygulaması olup olmayacağına ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

(3) Yüksek lisans programına başvuru yapmak isteyen yabancı uyruklu adaylar; yurt içi veya Yüksek Öğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen yurt dışı fakülte veya yüksekokullardan bir lisans diplomasına sahip olmalıdır.

(4) Doğrudan doktora ve doktora programlarına başvuru yapmak isteyen yabancı uyruklu adaylar; yurt içi veya Yüksek Öğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen yurt dışı fakülte, yüksekokul / enstitülerden bir lisans/yüksek lisans diplomasına sahip olmalıdır.

(5) Doğrudan doktora programına başvuran yabancı uyruklu adayların lisans ağırlıklı genel not ortalaması (AGNO) en az 3.00 ve ALES'ten 80 puan, ya da eşdeğer olarak kabul edilen sınavlardan muadil bir puan almış olmaları gerekir.

(6) Doktoraya başvuran yabancı uyruklu adayların lisans ve yüksek lisans ortalamalarının 4'lük not sisteminde en az 2,50; 100'lük not sisteminde en az 65 veya diğer sistemlerde bunlara denk bir not ortalaması olması gerekir.

(7) Yabancı uyruklu adaylar, mezun olduğu yükseköğretim kurumundan almış oldukları tüm derslerini ve notlarını gösterir belgenin (transkript) aslı ve onaylı tercümesini ibraz etmelidir.

(8) Yabancı uyruklu adaylardan, eğitim dili Türkçe olan lisansüstü programlara başvuru sırasında TÖMER'den alınmış en az (C1) seviyesinde ya da Üniversitelerin yapmış olduğu Türkçe sınavından almış oldukları eş değer bir puanı belgelemeleri gerekmektedir.

(9) Yabancı uyruklu öğrenciler doktora programına başvurabilmek için YDS'den 55 puan veya eşdeğerliği Üniversiteler arası Kurul tarafından kabul edilmiş diğer yabancı dil sınavlarından, YÖK'ün kabul ettiği eşdeğerlik tablolarına uygun olarak, 55 YDS puanına muadil bir puan almalıdır.

(10) Yabancı uyruklu adayların, ALES sınavından en az 55 ya da eşdeğer olarak kabul edilen GRE veya GMAT sınavlarından muadil bir puan almış olması gereklidir. ALES puanının alt sınırının ne olacağı, Enstitü Kurulunun önerisi ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(11) Lisansüstü programlara başvuran yurtdışında yaşayan Türk vatandaşı adaylar YÖK tarafından ilan edilen ALES taban puanına karşılık gösterilen ve eşdeğerliği kabul edilen uluslararası sınavların (GRE, GMAT) puanı ile başvuru yapabilirler.

(12) Doktora programı başvurularında yabancı uyruklu adaylar ana dilleri dışında Üniversitelerarası Kurul tarafından yapılan doçentlik sınavında kabul edilen dillerin birinden YDS veya eşdeğer sınavlardan, başvurdukları programın öngördüğü yeterli puanı almış olmaları gereklidir.

(13) Yabancı uyruklu öğrencilerin lisansüstü programlara başvuruları ve kayıt işlemleri Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilerle aynı şekilde yapılır.

(14) Yabancı uyruklu öğrenciler, her yıl Üniversite Senatosunun Bakanlar Kurulu Kararına istinaden belirlediği Yabancı Uyruklu Öğrenci Katkı Payını ödemekle yükümlüdürler. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nden veya kendi Hükümetinden burslu olduğunu belgeleyen öğrenciler bu madde dışında değerlendirilir.

(15) Yabancı uyruklu öğrenciler, eğitim-öğretim açısından Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilere uygulanan Lisansüstü Yönetmeliğine tabidirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim Öğretim ile İlgili Genel Esaslar

Derslerin Açılması ve Ders Görevlendirmeleri

MADDE 20 - (1) Bir yarıyılıda hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili Enstitü Anabilim dalı kurulunun önerisi ile Enstitü Kurulu tarafından belirlenir. Bu karardan sonra oluşabilecek değişiklikler Anabilim dalı kurulunun gerekçeli kararı ve Enstitü Kurulu onayı ile sonuçlandırılır.

(2) Lisansüstü düzeydeki dersler, öğretim üyeleri tarafından verilir. Bu dersler, zorunlu hallerde Anabilim dalı kurulunun gerekçeli önerisi ve Enstitü Kurulu'nun uygun görüşü ile doktoralı öğretim görevlileri tarafından da verilebilir.

(3) Her öğretim üyesi, gerek görülmesi halinde doktoralı öğretim görevlisi, bir yarıyılıda uzmanlık alan dersi hariç tüm lisansüstü programlarda en fazla iki ders açabilir. Bir öğrenci bir öğretim elemanından bir lisansüstü programındaki eğitimi süresince toplamda uzmanlık alan dersi hariç en fazla 6 kredilik ders alabilir.

(4) Önerilecek/Aaçılacak dersler, seminer dahil, kod sırasına göre formata uygun bir şekilde Enstitü Müdürlüğüne gönderilecektir.

(5) Yeni bir ders önerisinde bulunacak öğretim elemanlarının, ders önerilerini "Bologna Süreci Esasları'na göre Türkçe ve İngilizce olacak şekilde hazırlamaları şarttır. Bu kurala uymayan ders önerileri, anabilim dalları ve Enstitü Müdürlüğü tarafından gündeme alınmayacaktır.

(6) Yeni ders açma önerileri kapsamında önerilecek olan dersler, yüksek lisans programları için lisans dersleri, doktora programları için de hem lisans hem de yüksek lisans dersleri ile aynı içerik ve adla açılmaz. Ders adları kısa ve dersin içeriğine uygun bir biçimde olmalıdır.

(7) Yeni ders açma önerileri, Enstitü Anabilim Dalı Akademik Kurul Kararı ve ıslak/elektronik imzalı olacak şekilde Enstitü Müdürlüğe gönderilecektir. Eğer önerilen bir dersin açılmaması yönünde karar verilmiş ise, olumsuz kararı verenlerin ayrıntılı gerekçeli kararları da Enstitü Müdürlüğüne ayrıca gönderilecektir.

(8) Bir yarıyılıda açılacak dersler (mevcut veya yeni önerilecek dersler), Akademik Takvim çerçevesinde belirlenecek tarihlerde Enstitü Müdürlüklerine gönderilecektir. Belirtilen tarihten önce veya sonra Enstitü Müdürlüklerine gönderilecek ders önerileri kesinlikle işleme konulmayacaktır.

(9) Her öğretim üyesinin bir anabilim dalının ders kataloğunda en fazla dört dersi bulunabilir.

(10) Anabilim dallarınca ilgili yarıyılıda açılması önerilen derslerin dışındaki dersler için görevlendirme yapılamaz.

(11) Her programın müfredatında, toplam kredi miktarının yarısını geçmemek kaydıyla bir veya iki adet zorunlu ders belirlenmelidir. Zorunlu ders / dersler güz veya bahar yarıyılında açılabilir.

Danışmanlık İşlemleri

MADDE 21 - (1) Tezsiz yüksek lisans programında, Enstitü Anabilim Dalı Kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapmak üzere bir öğretim üyesi veya ihtiyaç duyulması halinde doktor unvanına sahip öğretim görevlisi en geç birinci yarıyılın sonunda belirlenir. Enstitü Yönetim Kurulu'nda danışman atanıncaya kadar AbD Başkanı danışmanlık görevini yürütür, bu danışmanlık görevi için AbD Başkanına ders ücreti ödenmez ve ders yükünden de sayılmaz.

(2) Enstitüde kayıtlı her öğrenciye en geç birinci yarıyılın sonuna kadar, öğrenci ve ilgili öğretim üyelerinin talebi, Anabilim Dalı Kurulunun onayı ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile danışman atanır. Aksi halde bu öğrencilere danışman atanıncaya kadar anabilim dalı başkanları bu görevi geçici olarak yürütür.

(3) Yüksek lisans öğrencileri için danışman, üniversitede görev yapan öğretim üyeleri veya ihtiyaç olması halinde Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığının gerekçeli önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile doktor unvanına sahip öğretim görevlileri arasından seçilir.

(4) Doktora öğrencileri için danışman, üniversitede görev yapan öğretim üyeleri arasından seçilir.

(5) Danışmanın önerisi, anabilim dalı başkanının görüşü ve enstitü yönetim kurulu

kararı ile doktor unvanına sahip öğretim görevlileri ikinci danışman olarak atanabilir.

(6) İkinci danışmanlar üniversite içinden veya diğer üniversitelerdeki öğretim üyeleri arasından da atanabilir.

(7) Bir öğretim üyesinin doktora programında danışman olarak atanabilmesi için doktor unvanını aldıktan sonra en az dört yarıyıl bir lisans ya da iki yarıyıl lisansüstü programlarda ders vermiş olması; yüksek lisans programında danışman olarak atanabilmesi için ise en az iki yarıyıl bir lisans veya lisansüstü programlarda ders vermiş olması gerekir. Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.

(8) Yüksek lisans ve doktora programlarında öğretim elemanı başına düşen danışmanlık sayısı toplamda en fazla 7 dir. Bir öğretim elemanı bir akademik yılda en fazla 3 yeni danışmanlık alabilir. Uluslararası (NATO-SFS, AB, UN, UNDP, UNESCO, Dünya Bankası gibi) destekli projeler, TÜBİTAK, SAN-TEZ, Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarının desteklediği projeler, yurtiçi özel kuruluşlar, vakıflar ve sivil toplum kuruluşlarının desteği ile yürütülen projeler ve üniversite araştırma fonu (BAP) desteği ile yürütülen projelerde yönetici/yürütücü olan öğretim üyelerinde toplam danışmanlık üst sınırı 12 olmak üzere bu sayı her proje başına bir artırılır. iki adet ikinci danışmanlığı olan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sahip sayılır.

(9) Lisansüstü öğrencilerin eş, kardeş, çocuk vb. gibi birinci dereceden yakınları ilgili öğrencinin tez danışmanı ve/veya ikinci danışman olarak atanamazlar.

(10) Yükseköğretim Kurumu ya da üst kurullarında yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları süreç tamamlanıncaya kadar devam eder.

(11) Öğrencinin tez harici tüm danışmanlık işlemleri, danışmanı atanıncaya kadar anabilim dalı başkanı tarafından yürütülür.

(12) Doktora tez çalışması aşamasında, tez izleme komitesinin belirlenmesinden sonra yapılacak ikinci danışman atamalarında, tez izleme komitesinin öğrencinin danışmanı ve ikinci danışmanını kapsayacak şekilde beş kişiden oluşması gerekir.

(13) Tez danışmanlığı sonlandırma ve değişikliği; hastalık, en az altı ay süreli yurt dışı, askerlik görevi gibi istisnai durumlar dışında, öğrencinin enstitü anabilim dalı başkanlığına yazılı başvurusu ile yapılır. Söz konusu yazılı başvuruda, eski danışmanın ve varsa yeni danışmanın onayı (gerekli ise ekli yazılı görüşleri) ve enstitü anabilim dalı kararı bulunmak zorundadır. Süreç Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir.

(14) Öğrencinin

a) iki dönem üst üste kayıt dondurması,

b) ders kaydı yaptırmaması,

c) ders kaydı yaptırmasına rağmen, iki dönem üst üste Yüksek Lisans Tezine ve/veya Uzmanlık Alan Dersine devam etmeyerek “devamsız” olarak kalması veya

d) (a) ve (c) maddelerindeki durumlar ayrı ayrı da olsa herhangi ikisini üst üste 2 ders yarıyılı süresince gerçekleşmesi

durumunda danışman öğretim üyesinin yazılı talebi, Anabilim Dalı Kurul kararı ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile danışmanlık düşürülerek Anabilim Dalı Başkanlığı uhdesine bırakılır. Öğrencinin yeniden kayıt yaptırması halinde danışman atanmasına ilişkin maddeler çerçevesinde yeni danışmanı atanır.

(15) Danışman öğretim üyesinin danışmanlığı bırakma talebi durumunda öğrenciye ulaşılamaması halinde aşağıdaki süreç dikkate alınmalıdır;

a) Danışmanın, Anabilim Dalı Başkanlığına danışmanlık bırakma talebini yazılı olarak bildirmesi,

b) Anabilim Dalı Başkanlığı danışmanın talebini öğrenciye posta yoluyla tebliğ ettikten sonra, öğrenci cevabını en geç 15 (onbeş) gün içerisinde Anabilim Dalı’na iletmesi gerekir,

c) Verilen süre sonunda sonucun, Anabilim Dalı Akademik Kurul kararı ile Enstitüye iletilmesi,

d) Danışmanlık bırakma veya değişiklik isteğinin Enstitü Yönetim Kurulu’nda görüşülerek karara bağlanması.

Danışman Öğretim Üyesinin Görev ve Sorumlulukları

(16) Öğrencinin akademik başarılarına, kişisel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunacak doğrultuda öğrenciye yol göstermek.

(17) Ders seçme, ders alma-bırakma ve ders saydırma gibi akademik konularda öğrenciye rehberlik etmek,

(18) Öğrenciyi bağlı bulunduğu Lisansüstü Yönetmelik ve Uygulama Esasları konusunda bilgilendirmek,

(19) Öğrencinin bilgiye ulaşma, bilgi üretme ve değerlendirme yeteneğinin gelişmesinde yol göstermek

(20) Seminer ve Uzmanlık Alan dersini yürütmek,

(21) Öğrencinin ilgi alanını, yeteneğini ve güncel araştırma konularını dikkate alarak tez konusu seçiminde ve tez önerisinin hazırlanmasında öğrenciye rehberlik etmek,

(22) Öğrenci ile birlikte tez çalışmasının planını yaparak, çalışma için gerekli alt

yapının hazırlanmasını sağlamak,

(23) Öğrenci ile yapılan periyodik görüşmelerle tez çalışmasıyla ilgili çalışmalarını düzenli olarak denetlemek ve elde edilen sonuçları değerlendirmek,

(24) Konuya ilişkin bilimsel gelişmeleri izlemek, öğrenciye aktarmak ve öğrencinin de izlemesi için yol göstermek,

(25) Doktora programlarında öğrencinin yeterlik sınavının, tez önerisi savunmasının ve tez izleme toplantılarının gerçekleşmesini sağlamak,

(26) İç ve dış destek elde etmek için öğrencinin, tez çalışmasını proje haline getirmesini teşvik etmek,

(27) Araştırmanın hedeflerine ulaşip ulaşmadığını belirlemek ve tezin düzenli olarak yazılmasını denetlemek,

(28) Lisansüstü mevzuatında yer alan diğer görevleri yerine getirmek.

Uzmanlık Alan Dersi ve Tez Yüğü

MADDE 22 - (1) Öğrencilerin danışmanları tarafından açılan ve tez çalışmasına yönelik olan uzmanlık alan dersleri Anabilim Dalının diğer lisansüstü dersleri ile aynı usulde ancak kredisiz olarak açılır.

(2) Tez çalışmasının iki danışman tarafından yönetildiği durumlarda uzmanlık alan dersleri, ilk danışman tarafından açılır ve ders yükü ilk danışmanın üzerinde tanımlanır.

(3) Uzmanlık Alan Dersi, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine danışman öğretim üyesinin çalıştığı bilimsel alanla ilgili bilgi ve deneyimlerinin aktarılması, öğrencilere bilimsel etik ve çalışma disiplininin, güncel literatürü izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin kazandırılması amacıyla lisansüstü programlardaki ders konularının içeriğinden farklı olarak tez çalışmalarının bilimsel temellerinin oluşturulmasına yönelik olarak uygulanan, tez danışmanın aktif katılımı ile yapılan teorik ve kredisiz bir derstir.

(4) Danışman, bir dönemde yüksek lisans, doktora, disiplinler arası yüksek lisans ve disiplinler arası doktora öğrencileri için aynı veya farklı enstitülerde en fazla iki ayrı uzmanlık alan dersi açabilir. Bir öğrenci her dönemde en fazla bir uzmanlık alan dersine yazılabilir.

(5) Uzmanlık Alan Dersleri, lisansüstü öğrenciler için danışmanın atanmasını takip eden dönemden itibaren başlayabilir. Güz yarıyılı için açılan Uzmanlık Alan Dersi bahar yarıyılı başlangıcına kadar; bahar yarıyılı için açılan Uzmanlık Alan Dersi ise güz yarıyılı başlangıcına kadar kesintisiz olarak sürer.

(6) Uzmanlık alan dersleri (3+0+0) olarak düzenlenir.

(7) Uzmanlık alan dersi dönem sonunda başarılı (geçti) / başarısız (kaldı) / devamsız /

şeklinde değerlendirilir.

(8) Uzmanlık Alan Dersi, haftalık ders programı, ders yükü ve ücrete esas ders saati cetvelinde gösterilir, sınav programlarında ise yer almaz.

(9) Uzmanlık alanlarının farklı olması nedeniyle, her öğretim üyesi kendilerine tahsis edilen kodları kullanarak Uzmanlık Alan Dersi önerir.

(10) Öğretim üyesi, danışmanlığını yaptığı yüksek lisans öğrencisi için lisansüstü öğrenimi boyunca en fazla 12 saat, doktora öğrencisi için lisansüstü öğrenimi boyunca en fazla 24 saat Uzmanlık Alan Dersi açabilir.

(11) Danışman değişikliği durumunda öğrenci yeni danışmanından Uzmanlık Alan Dersi alabilir.

(12) Uzmanlık Alan Dersi, ikinci danışman tarafından açılmaz.

Kredi Sistemi

MADDE 23 - (1) Kredi sistemi, ulusal kredi sistemi ve Avrupa Kredi Transfer Sistemi'ne (AKTS) göre düzenlenir.

(2) Bir lisansüstü dersin yarıyıl ulusal kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

(3) AKTS'de bir dersin kredisi, Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesinde yedinci ve sekizinci düzeyler için belirlenen ve program bazında öngörülen bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasına dayalı haftalık öğrenci iş yükünü temsil eder.

Ulusal Kredi Sistemi

(4) Derslerin ulusal kredisi 3-0-0 (3) olarak belirlenmiştir.

Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS)

(5) Diploma eki olarak AKTS kredi sistemi geçerlidir.

(6) Derslerin AKTS kredileri Anabilim Dalı Kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla kesinleşir.

(7) Tezli yüksek lisans çalışmaları için toplam 90-120 AKTS kredisi gereklidir.

(8) Tezsiz yüksek lisans çalışmaları için toplam 90-120 AKTS kredisi gereklidir.

(9) Yüksek lisans derecesi ile doktora öğrenimine başlayanlar için toplam 180-240 AKTS kredisi gereklidir.

(10) Lisans derecesi ile doktora öğrenimine başlayanlar için toplam 240-300 AKTS kredisi gereklidir.

(11) Öğrenci bir dönemde en fazla 30 AKTS kredisine eşdeğer derse yazılabilir.

Tekrar dersi (Bilimsel Hazırlık da dahil) olması, seminer veya teze yazılma durumlarında AKTS dönem toplamı 50'ye kadar çıkabilir.

Derslere Kayıt

MADDE 24 - (1) Öğrenciler, her akademik yarıyıl başında, akademik takvimde belirtilen süre içinde kayıtlarını yenilemek zorundadır. Kayıt yenileme yapılmadığında geçen süre, azami öğrenim süresinden sayılır.

(2) Yüksek lisans öğrencisi, en çok iki dersini lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşulu ile lisans derslerinden seçebilir.

(3) Lisansüstü öğrenciler anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarından ders alabilir, ancak öğrenciliği süresince Gümüşhane Üniversitesi lisansüstü programlardan en az 12 kredilik ders almalıdır.

(4) Diğer yükseköğretim kurumlarından ders alacak olan lisansüstü öğrencilerin akademik takvimde belirtilen süre içerisinde enstitüye başvuruda bulunması gerekmektedir.

(5) Ders kayıt döneminde kayıt yaptıramayan öğrencilerin mazeret durumları belgeleri ile beraber Enstitü Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi durumunda ders kayıt dönemi dışında da kayıtları gerçekleştirilebilir.

(6) Akademik takvimde belirtilen tarihlerde, katkı payı ve/veya öğrenim ücretini ödemeyen ve mazeretleri enstitü yönetim kurulunca kabul edilmeyen öğrenciler o dönem için kayıt yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(7) Öğrencinin dönem başında ders kayıt sürecinde ders kaydını gerçekleştirememiş olması durumu aşağıdaki mazeretler çerçevesinde kabul edilebilir olarak değerlendirilir. Aksi durumdaki mazeretler enstitü tarafından dikkate alınmaz.

(8) Kayıt yenileme süresi içerisinde hastalık, doğum ve askerlik gibi önceden öngörülemeyen mazereti nedeniyle katkı payını yatırmayan ve ders seçimi yapamayan öğrenciler yarıyılın ilk iki haftasının sonuna kadar ilgili belgeler ile anabilim dalı başkanlığına yazılı olarak başvuruda bulunurlar.

(9) Hastalık halinde; hastalığın en az ders kayıt sürecini kapsayan uzman doktor raporuyla belgelenmesi gerekmektedir.

(10) Mazereti uygun görülen öğrencilerin ilgili yönetim kurulu kararı ile ders kayıtları kabul edilir.

(11) Öğrenimini azami süresi içinde tamamlayamayan öğrenciler, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler.

Ders Saydırma

MADDE 25 - (1) Ders saydırma işlemi ders kayıt haftasında Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden yapılır. Öğrenci not çizelgesine sadece alınan en son ders işlenir.

(2) Öğrenciler özel öğrencilik ve herhangi bir nedenle ayrılma durumunda daha önce lisansüstü programlarından alıp başarılı oldukları en fazla 9 kredilik dersi, dersin adı ve içeriğindeki uyuma bakılarak anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile saydırabilir. Tezsiz yüksek lisans programlarında ise en fazla 5 ders için saydırma yapılabilir. Bu işlemler anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile sonuçlandırılır. Bu durumda bulunan öğrencilerin dönemin ilk iki haftası içerisinde anabilim dalı başkanlığına başvurmaları gerekmektedir.

(3) Mezun olunan lisansüstü programlardan ders saydırması yapılmaz. Zorunlu ders öğrenci tarafından daha önce mezun olduğu bir lisansüstü programda alınmış ise dersin adı ve içeriğindeki uyuma bakılarak o ders için zorunluluk anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile kaldırılabilir.

(4) Yatay geçiş yapan öğrenciler diğer yüksek öğretim kurumundan aldığı derslerin tamamını anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile saydırabilirler. Ancak en az 6 kredilik ders almak zorundadırlar.

(5) ERASMUS kapsamında yurt dışına giden öğrencilerimizin ders saydırma işlemlerinde ders sayısı ile ilgili kısıtlama uygulanmaz.

Sınav ve Değerlendirme

MADDE 26 - (1) Lisansüstü programların ölçme ve değerlendirilmesinin amacı; programlar için belirlenmiş olan hedeflerin gerçekleşme düzeylerini tespit ederek sisteme geri bildirimde bulunmak ve kalitenin yükseltilmesine destek olmaktır.

(2) Bir dersin yarıyıl sonu sınavına girebilmek için, o derse kayıtlı olmak ve ilk defa alınan derslerin en az %70'ine, uygulama ve/veya laboratuvarların en az %80'ine devam etmek zorunludur. Bu şartları yerine getiremeyen öğrenci yarıyıl sonu sınavına alınmaz. Bu öğrenciye (D) devamsız harf notu verilir.

(3) Her ders için en az bir ara sınav yapılır. Ara sınavın harf notuna katkısı % 40'dır. Bir ara sınav yapılması halinde % 40'ı, birden fazla ara sınav ve yarıyıl içi çalışması yapılması halinde, bu sınavların ve yarıyıl içi çalışmalarının yüzdeler oranlarının toplamının harf notuna katkısı % 40'ı geçmeyecek şekilde dersin öğretim üyesi tarafından belirlenir. Dönem başında sınav sayısı ve yüzde ağırlıkları ilan edilir.

(4) Yarıyıl sonu sınavının harf notuna katkısı %60'tır ve en az 50 puan alınması gerekir. Yarıyıl sonu sınavını gerektirmeyen proje, stüdyo ve bunlara benzer dersler enstitü anabilim dalı başkanlığının görüşleri de alınarak enstitü kurulunun kararı ile belirlenir ve Üniversitenin Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına bildirilir. Bu durumda, yarıyıl ders notu öğrencinin yarıyıl içi çalışmaları göz önünde tutularak verilir. Bir ders ve o dersin uygulama veya laboratuvarı ayrı ayrı değerlendirilebilir. Bu durumda yukarıdaki fıkralarda belirtilen esaslar ders ve uygulama veya laboratuvar için ayrı ayrı uygulanır.

(5) Bir dersin ara sınavına giremeyen ve mazereti anabilim dalı başkanlığı tarafından kabul edilen öğrenci, yarıyılın son haftası içinde yapılacak yarıyıl içi mazeret sınavına girebilir. Yarıyıl sonu ve bütünleme sınavları için mazeret sınavı yapılmaz.

(6) Öğrenciler her yarıyılın sonunda, o yarıyıla ait başarısız oldukları derslerden bütünleme sınavına girebilir. Bütünleme sınavına girebilmek için; sınavların yapılacağı eğitim-öğretim yılında ilgili derslere kayıt yaptırmak ve bu derslerin yarıyıl sonu sınavına girebilme şartlarını yerine getirmiş olmak zorunludur. Öğrenciler, bütünleme ders kayıtları Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından otomatik olarak yapılır. Bütünleme sınavlarına giremeyen öğrencilere mazeret sınav hakkı verilmez. Not yükseltmek amacıyla yüksek lisans ve doktora programlarında BB ve üstünde harf notu bulunan derslerden bütünleme sınavına girilemez. Bütünleme sınavından alınan not, o dersin yarıyıl sonu sınavı yerine geçer. Ara sınav ve yarıyıl içi çalışmaların ağırlıkları dikkate alınarak harfli not verilir.

(7) Öğrencilerin aldıkları her ders için, katsayıları ve 100 puan üzerinden karşılıkları aşağıda gösterilen harf notlarından biri, öğretim üyesi tarafından yarıyıl ders notu olarak verilir:

<u>Puan</u>	<u>Yarıyıl ders notu</u>	<u>Katsayısı</u>
81-100	AA	4.0
76-80	BA	3.5
70-75	BB	3.0
60-69	CB	2.5
50-59	CC	2.0
45-49	DC	1.5
40-44	DD	1.0
30-39	FD	0.5
0-29	FF	0.0
<u>D (Devamsız)</u>		

G (Geçer)

K (Kalır)

S (Süren Çalışma)

(8) Bunlardan;

a) D notu, devamsız öğrencilere verilir. Ortalama hesaplarına katılır.

b) G notu, kredisiz derslerden geçen ve tez çalışmalarını başarı ile tamamlayan öğrencilere verilir. Ortalama hesaplarına katılmaz.

c) K notu, kredisiz dersler ile tez çalışmalarında başarı gösteremeyen öğrencilere verilir. Ortalama hesaplarına katılmaz.

ç) S notu, tez çalışmalarını sürdürmekte olan öğrencilere verilir. Ortalama hesaplarına katılmaz. Tez savunma sınavında başarılı bulunan öğrencilerin tez çalışmalarının, S notu G notuna çevrilir.

d) Bilimsel Hazırlık derslerinin başarı değerlendirmesi G (Geçti) veya K (Kaldı) şeklinde yapılır ve ortalama hesaplarına katılmaz.

(9) Bir dersten başarılı sayılabilmek için; o dersten yarıyıl notu olarak, yüksek lisans programında en az CB (2,50), doktora programında ise en az BB (3,00) almış olmak gerekir. Öğrenci başarısız olduğu en fazla iki dersin yerine danışmanın onayı ve Enstitü yönetim kurulunun kararı ile başka ders alabilir.

(10) Ağırlıklı genel not ortalaması (AGNO), her dersten alınan yarıyıl ders notunun katsayı değerinin o dersin kredisi ile çarpımından elde edilen değerlerin toplamının bu derslerin kredilerinin toplamına bölünmesi ile bulunan değerdir. Sonuç, virgülden sonra yuvarlama ile iki hane olarak gösterilir.

(11) AGNO, saydırma işleminde kullanılan başarısız dersler hariç alınan tüm kredili dersler dikkate alınarak hesaplanır.

(12) Bir öğrencinin derslerini başarı ile tamamlamış sayılabilmesi için AGNO'sunun yüksek lisans programında en az 2,50, doktora programında ise en az 3,00 olması gerekir. AGNO'su bu değerlerin altında olan öğrenciler, öğrenim süresi içinde olmak koşuluyla, başarı notları bu değerlerin altında kalan derslerden yeteri kadarını tekrarlar ve/veya Uygulama Esasları hükümlerine göre yeni ders alabilirler. AGNO hesabında, tekrar edilen derslerden alınan son not geçerlidir. Bütün notlar öğrencinin not çizelgesine işlenir.

(13) Ağırlıklı genel not ortalamasını yükseltmek isteyen öğrenci ders alma süresi içinde aldığı dersleri, derse diğer en az 1 öğrenci kayıt yaptırdığı durumda tekrar alabilir. Bu şekilde alınan dersler için devam zorunluluğu vardır. Tekrarlanan dersler için son alınan not geçerlidir.

Notlarda Maddi Hata

(14) Öğrenci, maddi hata başvurusunu sınav sonuçlarının ilanından itibaren yedi gün içinde ilgili ana bilim dalı başkanlığına yazılı olarak yapabilir. Süresi içinde yapılmayan başvurular dikkate alınmaz. Maddi hata başvurusu incelenerek sonuç yedi gün içinde enstitüye bildirilir. Belirlenen maddi hata enstitü yönetim kurulu tarafından düzeltilerek Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına bildirilir.

(15) Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından açıklanan yarıyıl ders notları ile ilgili herhangi bir maddi hatanın öğretim üyesi tarafından fark edilmesi halinde, bu hatanın düzeltilmesi, enstitü yönetim kurulunun onayı ile kesinleşir. Bu işlemin en geç, ertesi yarıyıl kayıt süresine kadar yapılmış olması gerekir.

Yarıyıl içi sınavları mazeret durumları

(16) Hastalık ve trafik kazası ve birinci ve ikinci derece yakınların vefatı gibi diğer mazeretler halinde; hastalığın doktor raporuyla ve diğer mazeretlerin ilgili kurumlardan alınan belgelerle belgelenmesi ve raporun ya da belgenin, en geç 7 (yedi) gün içinde ilgili anabilim dalı başkanlığına sunulması gerekmektedir.

Disiplin

MADDE 27 - Lisansüstü öğrencileri, disiplin iş ve işlemlerinde 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

İzin ve Hakların Saklı Tutulması

MADDE 28 - (1) Lisansüstü öğrencilerin; enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile araştırma veya öğrenim amacıyla süreli olarak yurt dışına gitme veya görevlendirilmeleri, kamu veya özel bir kuruluştaki çalışmaları nedeniyle öğretime devam edememeleri, doğal afet ve sağlık nedeniyle derslerin ilk günü ile derslerin son günü arasında kesintisiz iki ay süreyle devamsızlık yapması ve bunu sağlık raporu ile belgelemesi durumunda en fazla iki yarıyıla kadar izin verilebilir. Zorunlu olarak askere gitme durumunda askerlik süresince; birinci derece yakınlarının ölümü durumunda bir yarıyıla kadar izin verilebilir. Bunun dışında Senato kararına uygun olarak alınan sağlık raporları, mazeret sınavlarına girme ve tez süresine eklenme amacıyla kullanılabilir. Bu süreler hiçbir suretle uzatılmaz. Bir öğrenciye, toplam mazeretleri sebebiyle üç yarıyıldan daha fazla izin verilmez.

Hastalık nedeniyle izinli sayılan öğrencilerin, bu süre içerisinde kamu ve özel kuruluşlardaki görevlerine devam ettiklerinin tespit edilmesi halinde, izinli sayılma durumu enstitü yönetim kurulu kararı ile iptal edilir.

(2) İzin istekleri gerekçeli dilekçe ve belgelerle birlikte yarıyıl başında ve derse yazılma süreleri bitmeden önce müdürlüğe yapılır. Ani hastalık ve beklenmedik haller dışında bu süreler bittikten sonra yapılacak başvurular işleme konulmaz.

(3) İzinli sayılan öğrenci öğrenime devam edemez ve izinli olduğu yarıyılın sınavlarına giremez.

(4) Uzun süreli hastalık, doğum ve askerlik nedenlerinden biri için devamsızlıktan kalma durumlarında öğrencinin mazeretini gerekli belgelerle kanıtlaması halinde bu dönem için öğrenim süresine ilave yapılır.

(5) Birinci fıkrada belirtilen nedenlerle izinli sayılan öğrencinin, nedenin ortadan kalkmasından başlayarak en geç bir ay içinde bir dilekçe ile kayıtlı olduğu anabilim dalı başkanlığına başvurması gerekir. Aksi takdirde nedenin ortadan kalkmasından sonra geçen süre azami öğrenim süresinden sayılır.

İlişik Kesme ve Kayıt Silme

MADDE 29 - Öğrencinin kaydını sildirme isteğini yazılı olarak beyan etmesi veya Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası alması durumunda Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kaydı silinir ve ödemiş olduğu katkı payı ve öğrenim giderleri iade edilmez.

Tez/Proje Yazımı ve Dili

MADDE 30 - (1) Tez/proje yazımı ve çoğaltılması ile ilgili hususlar, Senato tarafından onaylanan Tez Yazım Kılavuzu ve Proje Yazım Kılavuzunda belirtilir.

(2) Lisansüstü programlarda hazırlanacak olan tez ve proje çalışmalarında kullanılacak dil Türkçedir. İhtiyaç duyulduğu takdirde Enstitü Kurulunun önerisi ve Senatonun kararı ile tez ve proje çalışmaları yabancı dilde yazılabilir. Anadili Türkçe olan öğrenciler tezlerini Türkçe yazmak zorundadır.

(3) Yabancı uyruklu öğrenciler isteklerine bağlı olarak Lisansüstü programlarda Türkçe dışında Üniversitelerarası Kurulun doçentlik sınavında kabul ettiği dillerden birinde tez/proje hazırlayabilir.

(4) Yabancı dilde hazırlanacak olan teze/projeye danışmanlık yapacak öğretim üyesi ilgili dilde YDS'den en az 80 puan ya da Üniversitelerarası Kurulca danışman atanması

yapılacağı tarihte kabul edilen bir sınavdan eşdeğer bir puan almış olmalıdır. Tez/Proje danışmanının yabancı uyruklu olması ve vatandaşı olduğu ülkenin kabul ettiği resmi dil hazırlanan tezin/projenin dili olması durumunda bu şart aranmaz.

(5) Yabancı dilde hazırlanacak olan teze jüri üyeliği yapacak öğretim üyelerinin tamamı YDS'den en az 80 puan almış olmalı ya da Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan (KPDS, ÜDS, TOEFL, IELTS, CEFLE, ZDF) eşdeğer bir puan almış olmalıdır. Tez/Proje jüri üyelerinin yabancı uyruklu olması ve vatandaşı oldukları ülkenin kabul ettiği resmi dil hazırlanan tezin/projenin dili olması durumunda bu şart aranmaz.

(6) Uluslararası anlaşmalar çerçevesinde ülkemize gelen yabancı uyruklu öğrenciler Madde 30'un kapsamının dışındadır.

(7) Yabancı dilde hazırlanacak olan tezlerde en az 750 kelimelik genişletilmiş Türkçe özet yer almalıdır.

Katkı Payı Ödeme

MADDE 31 - Lisansüstü öğrencilerden alınacak katkı payı ve öğrenim ücreti ile ilgili hükümler, Bakanlar Kurulu esasları çerçevesinde belirlenir.

Mezuniyet İçin Yayın Koşulu

MADDE 32 - Doktora programlarından mezuniyet için öğrenci doktora süresince tek yazarlı veya çok yazarlı en az bir adet makale veya derlemeyi hakemli bir dergide yayınlamış olması gerekir. Yayın içeriğinin doktora tezinden üretilmiş olup olmadığı dikkate alınmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve Kapsam

MADDE 33 - Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgiye erişme, bilgiyi değerlendirme, yorumlama, kullanma ve üretme yeteneğini kazanmasını sağlamaktır.

Ders Yükü

MADDE 34 - (1) Tezli yüksek lisans programı, toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve

tez çalışması, kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(2) Tez önerisi danışman atanması sonrası verilir. Öğrenci tez önerisi kabul edilmiş olmak kaydıyla en erken ikinci yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırır.

(3) Lisansüstü programlarındaki seminer dersleri aşağıdaki hususlar dikkate alınarak yürütülür:

a) Seminer dersi uygulamalı ve kredisizdir; haftada 2 saat olacak şekilde haftalık ders programında belirtilir.

b) Seminer dersine kayıtlı öğrenciler dersin %80'ine devam etmek zorundadır. Devam koşulunu sağlamayan bir öğrenci "devamsız" sayılır.

c) Seminer dersi, öğrencinin danışmanı tarafından yürütülür.

d) Seminer konuları, Enstitü tarafından anabilim dalı başkanlığından istenir, seminerin sunulacağı gün ve saatler Enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenerek ilgili öğrenci ve öğretim üyelerine duyurulmak üzere anabilim dalı başkanlığına gönderilir.

e) Öğrenci hazırladığı semineri, belirlenen yer, gün ve saatte danışmanı, ilgili öteki öğretim elemanları ve öğrenciler önünde sunar. Seminer süresi, soru ve tartışma bölümü dâhil en az 30 dakikadır.

f) Bir öğrencinin seminer dersi yarıyıl sonu başarı notu, seminer çalışmasının hazırlanması, sunumu ve sorulara verdiği yanıtlar, göz önünde bulundurularak "başarılı" ya da "başarısız" olarak belirlenir.

Tezsiz yüksek lisans programına geçiş

MADDE 35 - (1) Tezli yüksek lisans programında tezi jüri üyeleri tarafından başarısız bulunan öğrenci talep etmesi halinde Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla, ilgili tezsiz yüksek lisans programında eğitimine devam edebilir.

(2) Bu şekilde öğrenimine devam edecek öğrenci için bu Uygulama Esasının "Tezsiz Yüksek Lisans Programı" ile ilgili maddeleri uygulanır.

Süre

MADDE 36 - (1) Tezli yüksek lisans programlarının azami süresi 3 yıldır. Bu süre üç yarıyıldan az olamaz.

Program	Asgari Süre (Yarıyıl)	Normal Süre (Yarıyıl)	Azami Süre (Yarıyıl)
Tezli Yüksek Lisans	3	4	6

(2) Tezli Yüksek Lisans programında ders dönemi en az iki yarıyıldır. Öğrenci, danışmanı atanmış olmak kaydıyla ikinci yarıyıldan itibaren uzmanlık alan dersine yazılabilir. Enstitüye kayıt yaptırmadan önce katılmış olduğu lisansüstü eğitim programından, özel öğrenci olarak veya bilimsel hazırlık programında lisansüstü programa yönelik ders alan ve yatay geçiş yolu ile gelen öğrenciler, danışman atanması sonrası tez önerisi verebilir.

(3) Bir yüksek lisans öğrencisinin başarılı sayılabilmesi için, derslerden G, CB veya bunun üzerinde bir not alması ve aldığı derslerden en az 2,50 genel not ortalaması elde etmesi gerekir.

(4) Danışmanı atanmış olan öğrenci, hazırladığı tez önerisini Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığına teslim eder. Tez önerisi Enstitü Anabilim Dalı Kurulu'nun kararı ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile kesinleşir. Tez konusu üzerinde yapılmak istenen değişiklikler için aynı yol izlenir.

(5) Derslerini, seminer dersini ve tez çalışmasını başarı ile tamamlamış ve ağırlıklı genel not ortalaması en az 2,50 olan öğrenciler mezun olurlar.

(6) Tezli yüksek lisans programını normal öğrenim süresi (2 yıl) içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Azami öğrenim süresini (3 yıl) tamamlayan öğrencilerin, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik durumları devam eder.

Yüksek Lisans Tezi ve Sonuçlandırılması

MADDE 37 - (1) Senato tarafından belirlenen şartları sağlayan öğrenci, tezi ile ilgili elde ettiği sonuçları Senato tarafından kabul edilmiş olan Tez Yazım Kılavuzuna uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Yüksek lisans tez jürisi, danışmanın talebi, Enstitü Anabilim Dalı Başkanının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile belirlenir. Jüri, biri öğrencinin danışmanı ve en az biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş kişiden oluşur. İkinci

danışmanın tez jürisinde bulunması durumunda jüri, beş kişiden oluşur. En fazla bir jüri üyesi yükseköğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktora unvanına sahip uzmanlardan seçilebilir.

(3) Haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle jüriye katılamayacak olan üyeler katılamama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç bir hafta içinde yazılı olarak Enstitü Müdürlüğüne bildirirler. Mazereti kabul edilen jüri üyesinin yerine uygun bir yedek üye jüriye katılır.

(4) Jüri üyeleri, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en erken yedi gün, en geç otuz gün içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı ilgili enstitünün iş akış şemasına uygun olarak yapılır.

(5) Tez savunma sınavı, jüri başkanının seçilmesi, tezin savunulabilirliğinin kabulü, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavının duyurusunu ilgili Anabilim Dalı yapar. Tez savunmasına katılım herkese açıktır, ancak yalnız jüri üyeleri soru sorabilir ve yorum yapabilir. Karar aşamasında dinleyicilerin dışarı çıkması gerekmektedir. Tez sınavı en az 60 en fazla 120 dakika sürede gerçekleştirilir.

(6) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde tutanakla Enstitüye bildirilir.

(7) Tez savunma sınavında başarılı olan ve diğer koşulları sağlayan öğrenci, gerekli düzeltmeleri de tamamladıktan sonra Senatonun belirlediği Tez Yazım Kılavuzuna göre yazılmış tezini ilgili formlarla birlikte tez savunma sınavından itibaren en geç bir ay içerisinde Enstitüye teslim eder.

(8) Tez savunma sınavı, asıl jüri üyelerinin görevlendirilmelerine dair yapılan tebliğ bilgisinin Enstitüye ulaştığı tarihten itibaren en erken yedi, en geç on beş gün içinde yapılır. Savunma sınavının bu süre içerisinde yapılamaması durumunda, sınav en geç otuz gün içerisinde yedek jüri üyelerinin katılımı sağlanarak yapılır.

(9) Tez danışmanı savunma sınavına katılmak zorundadır.

(11) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye en fazla üç ay süre verilir. Öğrenci bu süre sonunda danışmanının onayıyla enstitüye teslim ettiği düzeltilmiş tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sınavlarında tezi reddedilen veya düzeltme süresi sonunda düzeltilmiş tezini enstitüye teslim etmeyen öğrenci, enstitü anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tez danışmanını ve/veya tez konusunu değiştirmek zorundadır.

(12) Kendisine yeni bir tez konusu verilen öğrenciler ilgili döneme ait öğrenci katkı

payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, tez ile ilgili şartları yerine getirmek ve sınavlara katılmak hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(13) Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada reddedilen öğrenciye talepte bulunması halinde, Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla, ilgili tezsiz yüksek lisans programında eğitimine devam edebilir.

(14) Tezsiz yüksek lisans programının mevcut olması halinde, tez çalışmasında başarısız olduğunu ifade eden öğrenci, başvurusu ve danışman onayı ile, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından uygun görülmesi durumunda Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla, ilgili tezsiz yüksek lisans programında eğitimine devam edebilir. Bu başvuru en erken üçüncü yarıyıl sonunda yapılabilir.

(15) Tez yazımı ve tez teslimi ile ilgili diğer usul ve esaslar ilgili Enstitünün Tez Yazım Kılavuzu ile düzenlenir.

Yüksek Lisans Diploması

MADDE 38 - Mezuniyetine Enstitü Yönetim Kurulunca karar verilen öğrenciye Senatoca uygun görülen yüksek lisans diploması verilir. Yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin tamamladığı Enstitü Anabilim Dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur.

ALTINCI BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve Kapsam

MADDE 39 - Tezsiz yüksek lisans programının amacı, öğrencinin mesleki konulardaki bilgisini artırmak ve öğrenilmiş bilgisinin uygulamada nasıl kullanılacağı konusunda yol göstermektir.

Ders yükü ve süre

MADDE 40 - (1) Tezsiz yüksek lisans programı 36 krediden az olmamak koşuluyla en az on iki adet ders, bir seminer ve bir dönem projesinden oluşur.

(2) Tezsiz yüksek lisans programında dönem projesi kredisiz olup başarılı veya başarısız şeklinde değerlendirilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi azami üç yıldır. Tezsiz yüksek

lisans programını azami süre içerisinde başarı ile tamamlayamayanlar, öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Program	Asgari Süre (Yarıyıl)	Normal Süre (Yarıyıl)	Azami Süre (Yarıyıl)
Tezsiz Yüksek Lisans	3	4	6

Danışman Atanması

MADDE 41 - Tezsiz yüksek lisans programında, Enstitü Anabilim Dalı Kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapmak üzere bir öğretim üyesi veya ihtiyaç duyulması halinde doktor unvanına sahip öğretim görevlisi en geç birinci yarıyılın sonunda belirlenir. Enstitü Yönetim Kurulu'nda danışman atanıncaya kadar AbD Başkanı danışmanlık görevini yürütür, bu danışmanlık görevi için AbD Başkanına ders ücreti ödenmez ve ders yükünden de sayılmaz.

Dönem Projesi ve Sonuçlanması

MADDE 42 - (1) Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldan itibaren dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda Proje Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmış proje raporunu teslim etmek zorundadır. Projesi reddedilen öğrenci, Enstitü Anabilim Dalının onayı ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile danışmanını değiştirebilir.

(2) Dönem projesi dersi yarıyıllar dışında açılmaz.

Tezsiz Yüksek Lisans Diploması ve Tezli Yüksek Lisans Programına Geçiş

MADDE 43 - (1) Derslerini ve dönem projesini başarı ile tamamlayan öğrencinin mezuniyetine Enstitü Yönetim Kurulunca karar verilir.

(2) Mezuniyetine karar verilen öğrenciye Senatoca uygun görülen tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin tamamladığı Enstitü Anabilim Dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır.

(4) Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçiş için

başvuruda bulunan öğrencilerin, başvurdukları tezli yüksek lisans programına gerçekleştirilen son öğrenci alımındaki taban puandan daha yüksek bir giriş puanına sahip olması gerekmektedir. Bu geçişler için giriş puanının hesaplanmasında ALES puanının %55'i, lisans mezuniyet puanının %45'i alınır.

(5) Tezsiz yüksek lisans programına intibak ettirilen öğrencinin tezli programda geçirdiği süre tezsiz yüksek lisans programında geçireceği azami süre içerisinde değerlendirilir.

(6) Tezsiz yüksek lisans programının mezuniyet için kabul ettiği kredi miktarını ve dönem proje çalışmasını başarılı bir şekilde tamamlayamayan öğrenci mezun olamaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve Kapsam

MADDE 44 - Doktora programının amacı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme ve bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

Ders Yüğü

MADDE 45 - (1) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için ise toplam 42 krediden az olmamak koşuluyla en az on dört adet ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.

(2) Tez çalışması ve seminer, kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Doktora programından seçilecek olan derslerin, öğrenci tarafından daha önce lisans ve yüksek lisans programından alınmamış olması gerekmektedir.

Yüksek Lisans Programına Geçiş

MADDE 46 - (1) Doktora programında kayıtlı öğrenci talep etmesi ve programın açık olması halinde Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla aynı anabilim dalının tezli veya tezsiz

yüksek lisans programında eğitimine devam edebilir.

(2) Doğrudan doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci, tezli yüksek lisans veya programın açık olması halinde ilgili tezsiz yüksek lisans programına geçebilir. Bu durumda yapılan başvurular anabilim dalı başkanlığının değerlendirmesi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile neticelendirilir.

(3) Doğrudan doktora tezi jüri üyeleri tarafından başarısız bulunan öğrenci talep etmesi ve programın açık olması halinde Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla ilgili tezsiz yüksek lisans programında eğitimine devam edebilir.

(4) Doğrudan doktora öğrenimi sırasında almış olduğu lisansüstü derslere ilave olarak, devam edeceği tezsiz yüksek lisans programının zorunlu kredi miktarını tamamlayacak şekilde ders aldırılır.

Süre

MADDE 47 - (1) Doktora programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami altı yıl, doğrudan doktora programı için azami dokuz yıldır. Bu süreler, doktora programında yedi yarıyıldan, doğrudan doktora programında ise on yarıyıldan az olamaz.

Program	Asgari Süre (Yarıyıl)	Normal Süre (Yarıyıl)	Azami Süre (Yarıyıl)
Doktora	7	8	12
Doğrudan Doktora	10	12	18

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için iki yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yıldır.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını altıncı yıl sonuna, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci için dokuzuncu yıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen bir öğrenciye, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere yeni süreler verilir.

(4) Normal süre (doktora için 8, doğrudan doktora programı için 12 yarı yıl) içinde programı tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 'ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile

öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Yeterlik Komitesi ve Yeterlik Sınavı

MADDE 48 - (1) Doktora Yeterlik Komitesi üyeleri, Anabilim dalı kurulunun önerisi dikkate alınarak Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Doktora Yeterlik Komitesi üyeleri ilgili anabilim dalı öğretim üyeleri içinden seçilen beş kişiden oluşur.

(3) Doktora Yeterlik Komitesi üyeleri üç yıl süreyle görev yapar.

(4) Doktora Yeterlik Komitesi, yeterlik sınavlarını düzenleyip yürütebilir veya bu amaçla jüri kurabilir.

(5) Doktora Yeterlik Komitesinin başkanı, komitede bulunması halinde ilgili Anabilim Dalı Başkanıdır. Anabilim Dalı Başkanının komitede bulunmaması halinde komite üyeleri kendi arasından bir üyeyi başkan seçer.

(6) Doktora Yeterlik sınavının amacı, öğrencinin bulunduğu anabilim dalındaki temel konular ve doktora çalışması ile ilgili yeterli bilgiye sahip olup olmadığının sınanmasıdır. Yeterlik sınavları Enstitü Yönetim Kurulunun belirleyeceği tarihlerde yılda iki kez yapılır.

(7) Derslerini tamamlayan, ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olan, danışmanı atanmış ve Enstitü Yönetim Kurulunun belirleyeceği koşulları yerine getiren öğrencilerden Yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler en erken üçüncü, en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar, lisans derecesi ile kabul edilenler ise, en erken beşinci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadırlar.

(8) Doktora öğrencileri sınav dönemlerinden önce akademik takvimde belirtilen süre içerisinde yeterlik sınavına başvururlar. Başvuru yapmayan öğrenci bir sonraki döneme kalır.

(9) Belirtilen süreler sonunda yeterlik sınavına mazeretsiz olarak girmeyen öğrenciler, izleyen ilk yeterlik sınav döneminde yeterlik sınavına alınırlar. Yeterlik sınavına girmek için başvuruda bulunan ancak yeterlik sınavına girmeyen öğrenciler başarısız sayılır.

(10) Doktora yeterlik sınavına girecek öğrenci, danışmanı tarafından onaylanmış bir dilekçe ile Enstitüye başvurur. Enstitü, öğrencinin “Yeterlik Sınavı Jürisi”ni oluşturması için ilgili formu Anabilim Dalı Başkanlığı aracılığı ile “Doktora Yeterlik Komitesi” üyelerine gönderir. Yeterlik Komitesi tarafından oluşturulan “Yeterlik Sınavı Jürisi” Anabilim Dalı Başkanlığının teklifi Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile belirlenir. Doktora yeterlik sınavları, Doktora Yeterlik Komitesi Başkanı ve öğrencinin tez danışmanının işbirliği ile

Yeterlik Komitesince düzenlenir ve yürütülür.

(11) Doktora Yeterlik Komitesi, sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla her öğrenci için beş kişiden oluşan Yeterlik Sınavı Jürisini kurar, sınavların yapılacağı gün ve saatleri belirler ve bunu yazılı olarak Yeterlik Sınavı Jürisi üyelerine duyurur. Öğrenci danışmanı Yeterlik Sınavı Jürisinin tabii üyesidir. Herhangi bir aksamaya sebep olmaması için danışmanı görevli veya yurt dışında bulunan öğrencinin bu süre zarfındaki danışmanlığı Anabilim Dalı Başkanlığınca yürütülür. Danışmanın dışındaki jüri üyeleri, en az ikisi kurum dışından olmak üzere üniversitedeki diğer öğretim üyeleri arasından seçilir. Ayrıca komite, belirlediği sınav jürisini, sınavların yapılacağı gün ve saatleri Enstitüye iletmek üzere ilgili Anabilim Dalı Başkanlığına bildirir.

(12) Yeterlik sınavları yazılı ve sözlü olmak üzere iki bölümden oluşur. Yazılı ve sözlü sınavlarda öğrenciye, doktora yaptığı Anabilim Dalıyla ilgili sorular sorulur. Yazılı ve sözlü sınav notları, 100 tam puan üzerinden verilir. Her iki sınavın değerlendirilmesi sonucunda yazılı ve sözlü sınav not ortalamasının 100 tam puan üzerinden en az 70 puan olması gerekir. Yazılı sınav süresi en fazla 120 dakika, sözlü sınav süresi ise en az 30 en fazla 60 dakika olacaktır.

(13) Yeterlik Sınavı Jürileri sınavları değerlendirdikten sonra Yazılı ve Sözlü Sınav Tutanağını belgelerle birlikte sınavlardan en geç iki gün sonra Doktora Yeterlik Komitesine iletir. Doktora Yeterlik Komitesi sınav jürisinden gelen yazılı ve sözlü sınav tutanaklarını şekil ve usul şartları bakımından inceler ve nihai sınav sonuç raporu olarak ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı'na iletir. Anabilim Dalı Başkanlığı sınav sonucunu yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde Enstitüye iletir.

(14) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, bir sonraki yeterlik sınav döneminde tekrar sınava alınır

Tez İzleme Komitesi

MADDE 49 - (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için; Danışmanın görüşü alınarak Enstitü Anabilim Dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile en geç bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez çalışması tek danışman ile yapılacak ise; tez izleme komitesi biri öğrencinin tez danışmanı, biri ilgili ana bilim dalından, biri de farklı bir ana bilim dalından olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur.

(3) Tez çalışması iki danışman ile birlikte yapılacak ise; öğrencinin danışmanı ve ikinci danışman tez izleme komitesinde olmak kaydı ile üçü ilgili ana bilim dalından ikisi de

farklı bir ana bilim dalından olmak üzere beş kişiden oluşur.

(4) Enstitü anabilim dalı başkanının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile komite üyelerinde değişiklik yapılabilir.

Tez Önerisi Savunması

MADDE 50 - (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan ve danışmanının kontrolünde hazırladığı tez önerisini yazılı olarak planlanan sunum tarihinden on beş gün önce tez izleme komitesine sunar ve tüm üyelerin hazır bulunduğu komite önünde sözlü olarak savunur.

(2) Savunmayı değerlendiren tez izleme komitesi, salt çoğunlukla kabul veya ret kararı verir ve karar bir tutanak ile üç gün içinde anabilim dalı başkanlığının aracılığı ile enstitüye iletilir.

(3) Süresi içerisinde tez önerisini yazılı olarak vermeyen, savunma yapmayan veya tez önerisi reddedilen öğrenci, tez önerisi savunmasından başarısız sayılır. Bu durumda öğrencinin talebi, anabilim dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile danışman ve/veya tez konusu değiştirilebilir. Ancak danışman değişikliği tez konusu değişikliğini gerektirir. Aynı tez konusunun devam ettirilebilmesi önceki danışmanın onayına bağlıdır. Tez konusu değişikliğinde anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile tez izleme komitesi de değiştirilebilir.

(4) Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışmanını ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde yeniden tez önerisi savunmasına alınır.

(5) Tez önerisini süresi içinde iki defa üst üste vermeyen veya izleme komitesi tarafından iki defa üst üste başarısız bulunan öğrencinin danışmanı, tez konusu ve tez izleme komitesi değiştirilir.

Doktora Tezinin İzlenmesi

MADDE 51 - (1) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık aylarında olmak üzere tezin gelişimini değerlendirmek üzere yılda 2 kez toplanır.

(2) Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine tez çalışmasının gelişimi ile ilgili yazılı bir rapor sunar ve bu raporu tüm üyelerinin hazır bulunduğu tez izleme komitesi toplantısında sözlü olarak savunur. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite

tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Değerlendirme, öğrenci raporu ve bir tutanakla anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile enstitü müdürlüğüne iletilir. Başarısız olan öğrenciyle ilgili tez izleme komitesi toplanmaya devam eder.

(3) Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin, enstitü anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile tez konusu, tez izleme komitesi ve tez danışmanı değiştirilir. Bu durumda süreç tez önerisi aşamasından tekrar başlatılır. Öğrencinin katkı payı yatırmaması sebebiyle kayıt yenilemediği dönemler için tez izleme dönemi başarısız olarak değerlendirilir.

Doktora Tezi ve Sonuçlandırılması

MADDE 52 - (1) Öğrenci, Senatoca belirlenen Tez Yazım Kılavuzu esaslarına uygun şekilde hazırladığı tezini danışmanının uygun görüşü üzerine Enstitüye teslim eder.

(2) Doktora tez jürisi, danışmanın talebi, Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla belirlenir. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinden ve diğer ikisi kurum dışındaki yükseköğretim kurumları ile diğer kurum ve kuruluşlardan olmak üzere beş öğretim üyesinden oluşur. En çok bir jüri üyesi yükseköğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktor unvanına sahip uzmanlardan seçilebilir. Enstitü Yönetim Kurulu, ayrıca birisi Üniversiteden, diğeri ise başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyelerinden olmak üzere iki yedek üye seçer.

(3) Haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle jüriye katılamayacak olan üyeler, katılamama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç bir hafta içinde yazılı olarak Enstitü Müdürlüğüne bildirirler. Mazereti kabul edilen jüri üyesinin yerine uygun bir yedek üye jüriye katılır.

(4) Doktora tez savunma sınavı ile ilgili diğer hükümler, Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esası ile belirlenir.

(5) Jüri üyeleri, tezi bilimsel ve biçimsel yönden inceleyerek gerekli kişisel raporlarını hazırlar ve tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en erken yedi gün, en geç otuz gün içinde öğrenciyi tez savunma sınavına almak için toplanır. Tez savunma sınavı herkese açıktır. Birinci bölümde tez çalışmasının sunumu yapılır ve soru-cevap bölümünden oluşan toplantının ikinci bölümüne geçilir.

(6) Tez savunma sınavından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak toplanır, tez hakkında oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir ve bunu bir tutanakla belgeler.

(7) Jüri tarafından hazırlanan kişisel raporlar ve ortak tutanak, tez sınavını izleyen üç

gün içinde Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığınca Enstitü Müdürlüğüne gönderilir.

(8) Tez savunma sınavında başarılı olan ve diğer koşulları sağlayan öğrenci, gerekli düzeltmeleri de tamamladıktan sonra Senatonun belirlediği Tez Yazım Kılavuzuna göre yazılmış tezini ilgili formlarla birlikte tez savunma sınavından itibaren en geç bir ay içerisinde Tez Teslim Kılavuzunda belirlenen kriterlere göre Enstitüye teslim eder.

(9) Belirtilen süre içerisinde tamamlanmış tezini teslim etmeyen öğrencilerin durumları, Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları çerçevesinde değerlendirilir.

(10) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen/ret edilen veya düzeltme sonrası ret edilen öğrencilerin durumları, Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları çerçevesinde değerlendirilir.

(11) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gereğini yaparak danışmanının onayıyla enstitüye teslim ettiği düzeltilmiş tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. 6 aylık süre sonunda tezinde gerekli düzeltmeleri yapamayan öğrenciye mazeretinin enstitü yönetim kurulunda kabul edilmesi durumunda en fazla 3 ay daha ek süre verilebilir. Öğrenci bu süre sonunda danışmanının onayıyla enstitüye teslim ettiği düzeltilmiş tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sınavlarında tezi reddedilen veya düzeltme süresi sonunda düzeltilmiş tezini enstitüye teslim etmeyen öğrencinin, enstitü anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tez danışmanı, tez konusu ve tez izleme komitesi değiştirilir. Bu durumda süreç tez önerisi aşamasından tekrar başlatılır.

(12) Tez danışmanı savunma sınavına katılmak zorundadır.

(13) Tez yazımı ve tez teslimi ile ilgili diğer usul ve esaslar ilgili Enstitünün Tez Yazım Kılavuzu ile düzenlenir.

Doktora Diploması

MADDE 53 - (1) Mezuniyetine Enstitü Yönetim Kurulunca karar verilen öğrenciye Senatoca uygun görülen doktora diploması verilir. Doktora diploması üzerinde öğrencinin tamamladığı Enstitü Anabilim Dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur.

(2) Öğrencinin diplomaya hak kazandığı tarih, öğrencinin Enstitü Yönetim Kurulunca mezuniyetine karar verildiği tarihtir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uygulama Esaslarında Hükümü Bulunmayan Haller

MADDE 54 - Bu Uygulama esaslarında hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri ile Senato ve Enstitülerin ilgili kurul kararları uygulanır.

Yürürlükten Kaldırılan Esaslar

MADDE 55 - Bu Uygulama Esaslarının yürürlük tarihinden itibaren aşağıda belirtilen Senato Usul ve Esasları / Senato Kararları yürürlükten kaldırılmıştır:

a) GÜ Senatosu'nun 08.01.2014 tarih ve 100 sayılı toplantısında kabul edilen, Gümüşhane Üniversitesi Lisansüstü Eğitim – Öğretim Programları için Önerilecek / Açılacak Dersler, Ders Görevlendirmeleri, Uzmanlık Alan Dersleri ve Tez Danışmanı Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar,

b) GÜ Senatosu'nun 19.11.2014 tarih ve 119 sayılı toplantısında kabul edilen, Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Yeterlik Sınavlarının Uygulaması ile İlgili Usul ve Esaslar.

c) GÜ Senatosu'nun 29.01.2015 tarih ve 123 sayılı toplantısında kabul edilen, Gümüşhane Üniversitesi Lisansüstü Eğitim – Öğretim Programları Danışmanlık Değişikliği ile Bırakılmasına Yönelik Usul ve Esaslar.

Yürürlük

MADDE 56 – Bu Uygulama Esasları Senatoda kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 57 - Bu Uygulama Esasları hükümlerini Gümüşhane Üniversitesi Rektörü yürütür.